

PULSAR

Seminari V i Komuniteti të Praktikës për Raportimin Financiar (KPRF)

Çështjet kryesore lidhur me kontabilizimin e aktiveve të qëndrueshme publike
Me ilustrim të aktiveve të trashëgimisë

Vjenë, Austri, 21-22 nëntor 2019

Bernhard Schatz, Menaxher i Lartë PwC, Anëtar në BSNKSP

CFRR»
Centre for Financial
Reporting Reform

Public Sector Accounting and Reporting Program

CO-FUNDED BY

 **Federal Ministry
Republic of Austria
Finance**

 **Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra**

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Programi

- Hyrje
- Çështje kryesore në njohjen e aktiveve të qëndrueshme publike
- Çështje kryesore në matjen e aktiveve të qëndrueshme publike
- Çështje kryesore në paraqitjen e aktiveve të qëndrueshme publike
- Përmbledhje

Hyrje

- Njohja, matja dhe paraqitja e aktiveve të qëndrueshme publike janë ndër vështirësitë më të mëdha në zbatim gjatë kalimit nga kontabiliteti me bazë monetare në kontabilitetin me të drejta dhe detyrime të konstatuara:
 - Vëllimi i aktiveve që duhet trajtuar me informacionet që zakonisht janë të paplota dhe jo cilësore
 - Zbatimi i parimit të materialitetit gjatë zbatimit të standardit për herë të parë është i vështirë
- Objektivat e përdorimit të aktiveve të qëndrueshme publike ndonjëherë nuk janë shprehur ose përcaktuar qartë
 - Aktivitet e qëndrueshme publike ndonjëherë janë “të mbetura”
 - Sistemi MFP ndonjëherë jep informacion në bazë të faktorit të prodhimit dhe jo në bazë të produktit
- Çështja kush e ka në kontroll (tjetër gjë nga fakti se kush ka dhënë paratë)

Hyrje – Shembull

5

- Muzeu austriak “Belvedere” zotëronte 18.600 vepra arti në çelje të pasqyrës së bilancit në fund të vitit 2012.
 - Disa prej tyre janë transferuar nga qeveria federale në hapje të muzeut
 - Disa prej tyre janë blerë gjatë 230 viteve aktivitet të muzeut
 - Disa prej tyre i janë dhuruar muzeut
- Objektivat e muzeut: “përcjellja, koleksionimi, ruajtja, dokumentimi, studimi dhe ekspozimi i koleksioneve të artit”
- A ushtron kontroll Federata mbi këto aktive?

- **Burimet e informacionit:**
 - Ligji federal për muzetë
 - Rregullorja federale për muzetë
 - Dokumentacioni themelues i muzeut
 - Arkivat
- 273 vepra arti (1,5%) mund të maten me koston e marrjes në pronësi (gjithsej 3,7 milionë EUR).

Çështje kryesore në njohjen e aktiveve të qëndrueshme publike

Kur është aktivi i qëndrueshëm publik një aktiv?

7

- Kuadri konceptual i SNKSP-ve: Kontrolli, burimi për njësinë ekonomike, ngjarja në të shkuarën

- A është burim?

Ligji për Schönbrunn-in për thotë se qëllimi i pallatit është mbajtja dhe ruajtja e këtij objekti historik dhe nxitja dhe rritja e potencialit kulturor dhe ekonomik.

- A është nën kontroll?

Ligji për Schönbrunn-in jep kompetenca ekzekutive (p.sh., orari i punës), mbajtja e aktiviteteve etj.; të ardhurat derdhen në buxhetin e republikës, risqet i kalojnë republikës,

- A ka një ngjarje në të shkuarën?

Më nëntor 1918, pallati iu kalua Republikës Austriake, regjistruar në regjistrin e pasurive të paluajtshme

- E matshme në mënyrë të besueshme (pasiguria e paevitueshme)

- A është matja aktuale, e krahasueshme, e kuptueshme dhe e verifikueshme?

Te cili informacion mund të mbështetemi?

Vlera kontabël e tanishme (kostoja historike):
285,69 milion EUR
Amortizimi vjetor: 2,9 milion EUR
Amortizimi i akumuluar 14,5 milion EUR (prej vitit 2013)

Shfaq kapacitet operativ dhe nevojë për investime

Vlera e tregut (fitimi) ?
32 milion EUR të ardhura nga biletat në vit
99 vjet jetë e dobishme
Norma e skontimit?

Shfaq kapacitet financiar

Kostoja e rindërtimit?
Investimi mesatar vjetor;
8 milion EUR
25 vitet e fundit

Shfaq kapacitet operativ dhe nevojë për investime

Çështje kryesore në matjen e aktiveve të qëndrueshme publike

Kornizat për matjen e aktiveve të qëndrueshme publike

9

- Informacionet që duhen ditur për aktivin
 - Qëllimi kryesor i mbajtjes së aktivitetit (objektivat e raportimit)
 - Parimet e administrimit: Ligjet buxhetore, kushtetutat, ligjet për financat (marrja e vlerës maksimale, kujdesi, qëndrueshmëria, përdorimi ekonomik)
 - Tradita/historiku i administratës
 - Informacionet mbi performancën (njohja për herë të parë, zhvlerësimi, jeta e dobishme)
 - Informacionet operative (njohja për herë të parë, zhvlerësimi, jeta e dobishme)
- Informacionet për përzgjedhjen dhe perceptimin e parimeve kontabël:
 - Objektivat e raportimit parësor (kapaciteti financiar, kapaciteti operativ, kostoja e shërbimit)
 - Kosto historike kundrejt vlerave aktuale
 - Potenciali i shërbimit kundrejt përfitimit ekonomik
- SNKSP lejon opsione, por hartuesit duhet t'i marrin vendimet në bazë të rrethanave

Shembull – Korniza austriake për matjen e aktiveve të qëndrueshme publike

10

- Neni 51, pika 8, Kushtetuta Federale Austriake: “zbatimi i buxhetit duhet të ndjekë parimet e orientimit për nga efekti, sidomos në kuptim të barazisë gjinore, transparencës, efikasitetit dhe paraqitjes së vërtetë dhe të drejtë të pozicionit financiar”

Neni 75 “Heqja e aktiveve të qëndrueshme”
Kufizon shitjen e aktiveve dhe kjo lejohet vetëm atëherë kur nuk përdoren për ofrimin e shërbimeve.
Transaksionet me vlerë mbi 5 milion EUR kanë nevojë për ligj të veçantë.
Dhurimet e aktiveve të qëndrueshme për shërbime publike (transport publik, energjetikë etj.) me vlerë mbi 0,04 milion EUR kanë nevojë për ligj të veçantë.

Ligji për Organizimin e Ministrive Federale
Gjenerimi i të ardhurave nuk përmendet.
Qëndrueshmëria e ofrimit të shërbimit nuk përmendet.

- Në kalimin nga baza monetare në bazën me të drejta dhe detyrime të konstatuara duhen parë parimet kontabël dhe qëllimet e njësive ekonomike

Konkluzionet për matjen e aktiveve të qëndrueshme publike

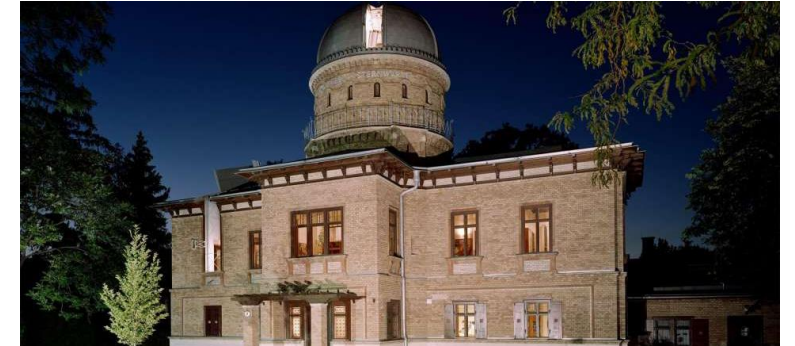

11

Observatori “Kuffner”

- Qëllim arsimor
- Qëllim kërkimor-shkencore
- Në shfrytëzim nga Qendra e Vjenës për Edukimin e të Rriturve

Ndërtuar më 1886 si objekt studimor privat, shtetëzuar gjatë Luftës II Botërore, kthyer ish-pronarëve privatë më 1950, blerë nga Bashkia Vjenë më 1987.

Dy grupe të mëdha aktivesh të qëndrueshme:

- Ndërtesa
- Instrumentet teknike

Duke pasur parasysh këto qëllime të njësisë ekonomike dhe të gjitha, matja me gjasë ka kuptim:

- Vlera e tregut: Kapaciteti financiar (kostoja oportune, shikohet sa është mbështetja e mbetur buxhetore)
- Kosto e zëvendësimit: Kapaciteti operativ (p.sh., instrumentet duhet të zëvendësohen për t’u shërbyer qëllimeve kërkimore-shkencore)
- Kosto historike: Kostoja e shërbimit (p.sh., kostoja e mirëmbajtjes së ndërtesës)

Vendimet duhet të jenë në përputhje me objektivat e raportimit, gatishmërinë e të dhënave dhe qëllimin e mbajtjes së aktiveve të qëndrueshme publike.

**Çështje kryesore në dhënien e informacioneve
shpjeguese për aktivet e qëndrueshme publike**

Çështje kryesore në dhënien e informacioneve shpjeguese për aktivet e qëndrueshme publike

13

- Kërkesat e SNKSP-ve (metodika dhe paraqitja e vlerës së aktivitetit në shtrirje kohore)
- Interesa të tjerë të veçantë publike për aktivet e qëndrueshme:
 - Politikat e menaxhimit të aktiveve / kujdestaria
 - Rrjedhjet buxhetore dhe shumat e miratuara në buxhet
 - Historiku dhe specifikat e aktivitetit
 - Çfarë diskutimesh politike zhvillohen për aktivet publike?
- Çfarë lloj shërbimesh presin qytetarët nga përdorimi i aktivitetit?

Përmbledhje

Përmbledhje

15

- Aktivitetet e qëndrueshme publike përbëjnë vështirësi për përdoruesit e parë të standardit për shkak të vëllimit dhe informacioneve të gatshme
- Informacioni nëse aktivi i qëndrueshëm publik duhet të njihet ose jo gjendet në akte ligjore ose nënligjore, kontrata apo në praktikën faktike të administratës publike
- Vendimet e politikave mbi matjen duhet të pasqyrojnë objektivat e raportimit, qëllimin e aktivitetit për njësinë ekonomike dhe informacionet e disponueshme
- Duhet mbledhur në mënyrë sistematike informacione të performancës dhe të operacioneve për të mbështetur njohjen për herë të parë, matjen e mëpasshme (amortizimi/zhvlerësimi) dhe dhënien e informacioneve shpjeguese
- Të pasurit e një strategjie të qartë për qasjen e njohjes, matjes dhe dhënies së informacioneve shpjeguese për aktivitetet e qëndrueshme publike është çelësi i një zbatimi efikas dhe të suksesshëm

Faleminderit për vëmendjen!
Gati për diskutime!